KUNSTINITIATIVER FOR BØRN OG UNGE I ALMENE BOLIGOMRÅDER

Facilitering af kunstneriske møder og lokal forankring

CENTER FOR **BOLIGSOCIAL UDVIKLING**

X

KULTURENS ANALYSEINSTITUT

Hvordan rammesættes og faciliteres børn og unges deltagelse i kunstneriske initiativer? Hvad kan børn og unge tilføre den kunstneriske proces, og hvordan inddrages deres perspektiver? Hvordan kan kunstaktører integreres i almene boligområder, og hvilke lokale samarbejder fremmer dette?

Det er de centrale spørgsmål, som lægger til grund for et projektsamarbejde mellem **Center for Boligsocial Udvikling (CFBU)** og **Kulturens Analyseinstitut**.

Tidligere indsatser har vist, at kunstneriske aktiviteter fremmer trivsel og sociale fællesskaber, men kunstinitiativer i almene boligområder er ofte midlertidige, hvilket kan skabe ulighed i adgangen til kunst og kultur. Midlertidigheden kan også resultere i et afsavn i boligområdet, når et kunstprojekt – efter at have engageret beboerne - har nået sit projektmål og forsvinder ud af boligområdet igen.

Projektsamarbejdet mellem **CFBU** og **Kulturens Analyseinstitut** fokuserer specifikt på, hvordan kunstaktører kan møde og inddrage børn og unge i alderen 10-17 år i almene boligområder og få en langsigtet tilstedeværelse i boligområderne.

Fotos: Turning Tables

KUNSTENS SOCIALE POTENTIALE

Projektsamarbejdet lægger sig i slipstrømmen af et øget politisk fokus på kunstens evne til at aktivere og engagere børn og unge i udsatte boligområder, som har udfoldet sig i det kulturpolitiske landskab i de seneste år. Eksempler på dette er blandt andet Statens Kunstfonds arbejde med Kunsten som løftestang, hvor der i afrapporteringen blandt andet fremhæves, at vellykkede kunstprojekter ofte opstår i et samspil mellem koordinatorer, kunstnere og aktive kommunale ildsjæle (Statens Kunstfond 2019), og Kulturministeriets initiativ Grib Engagementet, der gennem modelordninger skulle give børn og unge mulighed for og lyst til at deltage i kunstneriske aktiviteter i kommunalt regi (Boeskov 2023).

Ydermere afspejler den nuværende regerings ambition om, at kunst og kultur skal 'fylde mere for flere' (Kulturministeriet 2023), en forpligtigelse til at integrere kunst i hverdagen og i lokalsamfundene. I Danmark fokuseres der på kunstens virke og dens formodede positive effekter, med en fornyet opmærksomhed på, at de offentlige kunst- og kulturinstitutioner ikke når ud til alle (Kulturministeriet, Den Nationale Brugerundersøgelse 2021).

Fotos: Turning Tables

TRE PROBLEMSTILLINGER

Med afsæt i erfaringer fra tidligere indsatser har CFBU og Kulturens Analyseinstitut sat sig for at undersøge de nuværende forhold for kunstinitiativer for børn og unge i de almene boligområder. Projektsamarbejdet udspringer af en ambition om at skabe viden om:

1. FORANKRING AF KUNSTINITIATIVER

På trods af et stigende fokus på kunstens sociale betydning oplever vi stadig, at kunstinitiativer ofte har en mere flygtig karakter end initiativer inden for idrætsområdet. Dette kan skyldes en række faktorer, som mangel på blivende faciliteter, projektfinansiering og en mere uformel organisering på kunstområdet. Vi vil undersøge, hvori udfordringerne ligger i forhold til at integrere kunstaktører i almene boligområder.

2. VEKSELVIRKNINGER MELLEM DET BOLIGSOCIALE FELT OG KULTUROMRÅDET

Erfaringer viser, at kunstinitiativer i almene boligområder kræver samarbejde mellem lokale aktører og kunstnere, hvis de skal ramme et reelt behov i boligområderne. Koblingen mellem det boligsociale felt og kulturområdet er dog stadig et relativt uudforsket terræn i en dansk kontekst, og vi vil med analysen se nærmere på, hvad et produktivt og positivt sammenspil mellem disse to kræver, og hvilke potentialer det rummer i forhold til strategier for langsigtet forankring.

3. BØRN OG UNGES BIDRAG TIL KUNSTEN

Forskning peger på at deltagere i kunstneriske initiativer skal inkluderes gennem hele processen fra idé til output, hvis kunsten skal opnå et langvarigt aftryk i et boligområde. Flere kunstaktører er begyndt at eksperimentere med nye former for facilitering og deltagelse i kunstneriske processer, som lader til at have en række positive potentialer. Vi vil sætte fokus på hvad børn og unge fra almene boligområder kan tilføre kunsten, og hvordan den inkluderende tilgang påvirker den kunstneriske praksis.

For at besvare de tre problemstillinger gennemfører vi desk research, interessent- og ekspertinterviews, etnografisk feltarbejde i udvalgte cases og fokusgrupper med lokale aktører. Casestudierne analyserer flere kunstinitiativer i almene boligområder med fokus på forskellige kunstformer og geografisk spredning. Heriblandt Turning Tables arbejde med film- og musikaktiviteter for børn og unge i boligområdet Æblehaven i Roskilde, og Guldborgsund Kommunes initiativ "Her hvor vi bor" i boligområdet Lindholm i Nykøbing Falster, hvor kunstnerne Søren Lose og Thomas Seest inddrager børn og unge.

Projektet vil løbende publicere viden og invitere ind til diskussion af foreløbige indsigter og resultater. Følg med i projektet her.

Ved at kaste lys på den sociale ulighed i forhold til adgang til kunst og kultur er det projektsamarbejdets ønske at bidrage til at kunst og kultur både bliver tilgængelig for og formgivet af børn og unge, uanset deres baggrund og bopæl.

Karen Broberg,
kbr@cfbu.dk,
Tlf. 61 69 84 38

Amelie Mannerup,
amelie@kulturanalyser.dk,
Tlf. 48 88 02 86

CENTER FOR BOLIGSOCIAL UDVIKLING

KULTURENS ANALYSEINSTITUT

Fotos: Turning Tables